

kehitys hävittää uskonnot. Porvariluokka rappeutuessaan sitäpaitsi käy taikauskoiseksi ja itse paljastaa kehityksen pakosta uskonnon tyhjyyden. Kun salaperäisyys häviää yhteiskunnasta, ja kun työvä-

estö on määräämässä, niin järjestävät kuin toimeenpanevatkin työn, ja kun luokat häviävät niin häviää uskontokin niiden mukana.

Olga Fast.

Työväen-Opistolla 1913.

Piirteitä suomalaisesta sosialistisesta liikkeestä Amerikassa

Viime vuosina on keskuudessamme yhä useammin syvennytty sosialismin periaatteisiin. Se on johdannut erinäisiin "suuntaväittelyihin", joissa on tullut tarkemmin selvitellyksi monta sangen hyödyllistä asiata. Sikäli, mikäli väittely on koskenut S. S. järjestöä, on siinä pääpaino pantu eri "suuntien" muodon ja luonteen selvittelyyn, jota vastoin niitä synnyttävien syiden tutkiminen on jäänyt mielestäni miltei kokonaan unohtuiksi. On jo aika kajota siihenkin puoleen asiasta. Sitä tehdessä on välttämätöntä tutustua pääpiirteissään niihin mielipiteisiin, joita suomalaisilla on siirtyessään tähän maahan; niihin oloihin, joiden alaisiksi he täällä joutuvat; sekä niihin syihin, joiden vaikutuksesta suomalainen sosialistinen liike on syntynyt ja kehittynyt.

Ryhmytykset

Amerikkaan siirtyneet suomalaiset jakaantuvat pääsääntöisesti kolmeen ryhmään: maalaisiin, käsityöläisiin ja tehdastyöläisiin.*) -- joukossa on tosin n. s. sivistyneitäkin, "akademikkoja", mutta heitä on niin pieni osa, että mielestäni ei kannata heitä

eri ryhmäksi laskea --. Maalaiset voi vielä jakaa kahteen osaan: pikkuomistajiin ja maalaistyöläisiin.

Suomen taloudelliset olot, pikkuomistuksineen, verrattuna esim. tämän maan omistusoikeusoloihin, eivät ole vielä pystyneet läheskään kaikilta työläisiltä repimään yksilöllisiä rikastumishaaveita. Maalaiset renkimiehestä velkaiseen pikkuomistukseen saakka ovat odottaneet ja odottavat vieläkin jotakin "onnenpotkausta", jonka avulla pääsisi itsenäisesti turpeeseen käsiksi, tarvitsematta olla toisen orjana -- palvelijana -- tai toisen ryöstettävänä -- torpparina -- tai velkakuorman alla olevana talollisena. Käsityöläisissä taas on ollut vallalla ja on osaksi vieläkin, vanhoilta ammattikunta-ajoilta periintyneenä vahva "mestareeraamis"-halu. Itsenäiseksi mestariksi, liikkeenharjoittajaksi, pääseminen on siksi viedäkötelevää, että miltei poikkeuksetta jokainen käsityöläinen unohtuu sitä haaveilemaan. Puuttuu vaan tarpeellinen pääoma. Kumpi saisi sen jostakin, niin muutoin kyllä asia olisi selvä. Eiköhän jokin "onni" minuakin vielä potkase, tuumitaan ja -- odotetaan. Eivätkä tehdastyöläisetkään ole varsin vapaita tästä "onnenpotkasemis"-haavei-

*) Tähän ryhmään kuuluvat kaupunkilais-sekatyöläiset -- ammatittomat.

lusta. Asema on siksi sietämätön, että täytyy jollakin itseään lohduttaa. Yksi haaveilee yhdenlaista "potkua", toinen toisenlaista. Siten nämä eri työläisryhmät, niin erilaisia kuin ne muutoin oloiltaan ja tavoiltaan ovatkin, ovat tässä suhteessa, rikastumistavoivessa, samantlaisia.

Suomessa on ollut aina viime aikoihin asti yleisenä käsityksenä, että Amerikka on "rajattomien mahdollisuuksien" maa, jossa rikastuakseen tarvitsee vaan silmät ummessa ojennella käsiään. Siksi lähtevät useimmat tähän maahan — joko sitten tilapäisesti täällä käydäkseen — rikastumisen tarkoituksella, käsittäen että palkkatyöläisenä olo on vaan jonkinlainen "ylimeno" yksilölliseen "hyvinvointiin." Hyvinvointi suunnitellaan tavallisesti säävutettävän "säästämisellä". Kootaan rahoja, joiden kanssa palataan kotimaahan ja joiden avulla saadaan "varma asema", joko maalla tiluksenomistajana, tai kaupungissa ja tehdasseuduilla jollekin liike-elämän alalle antautumalla; taas toiset, tänne jäävät, kokoamalla rahoja ja joko menemällä "farmille", tai muutoin rupeamalla "bisnestämään." Kun tällaiset mielikuvat ihmisiä hallitsevat, niin silloin pidetään ansaitseminen ja säästäminen pääasiana, kaikki kaikessa. Siksi suurin osa ei olekkaan välittänyt, juuri nimeksikään, työpaikoilla vallitsevista epäkohdista, englanninkielen oppimisesta, maan tapoihin tutustumisesta, puhumattakaan maan yhteiskunnallisiin ja valtiollisiin asioihin perehtymisestä; taas toiset, jos he jossakin määrin edellä luetelluihin seikkoihin tutustuvatkin, tekevät sen vain sikäli, mikäli he ovat huomanneet ne tarpeelliseksi yksilöllisille eduilleen.

Maalaiset, haluttomina mene-

mään tässä maassa palkkalaisena omaan alaansa kuuluvaan työhön, farmille, niissä töissä vallitsevien pienien palkkojen tähden ja kykenemättöminä alkamaan omaa "farmausta", sekä muutoin ammattitaidottomina, ovat olleet pakotettuja menemään kaivanto- ja metsätöihin. Tyytyväisinä on sitten puskettu raskasta ja hengenvaarallista työtä, ansaittu ja säästetty. Muun maailman menosta ei ole suinkaan välitetty, kunhan vaan "sahtit" ja "rihtit" ovat olleet selvänä.

Käsityölläiset sitä vastoin ammatitaitoisina ja muutoinkin "parempina ihmisinä" ovat joutuneet kaupunkeihin, itse kukin, jos suinkin mahdollista omalle ammattialalleen. He koittavat kynsin hampain pysyä ammatitöissä. Se on helpompaa ja muutoinkin mukavampaa; monikaan heistä ei sitäpaitsi pystyisikään esim. kaivantotyöhön. Näilläkin työläisillä ovat omat tärkeät "asiansa", joiden rinnalla yhteiskunta-taloudelliset kysymykset ovat toisarvoisia. Niimpä, esim. räätäleille ovat päivän polttavina kysymyksinä takin "kauluksenliepeet ja olkapäät"; palvelijattarille*) "akkojensa" huonojen tai hyvien puolien toisillensa selvittäminen; kirvesmiehillä kerskailu siitä "kuinka taas tänään 'piittasin' senkin toiskielisen seinän ja katon naulaamisessa", j. n. e., Niiden pohittaminen ja ratkaiseminen täytyy suorittaa "tunnollisesti" vaikkapa muut asiat menisivätkin sitte "päin seinää". Tämän ohella tietenkin pidetään tarkka huoli "säästöjen" tekemisestä, sillä sehän se on sentään "pääasia".

Tehdastyölläiset jo kotimaassa tottuneina elämään tehdasseutujen elämää ja tutustuneina tehdastöi-

*) Palvelijattaret tässä maassa ovat oloiltaan lähimpänä käsityölläisiä.

hin pyrkivät täälläkin tehtäisiin. Ne ylipäänsä ovat huonompipalkkaisia kuin monet edellämainituista aloista, mutta siihen täytyy tyytyä ja "odottaa aikaa parempaa" Pitääpä monen tehdastyön puutteessa ryhtyä ulkotöihin. Vaikka näissäkin töissä on tilaa yksilöllisille harrastuksille, niin ovat ne kuitenkin enemmän pintapuolisia, joilta joutaa yleisiä asioitakin harrastamaan, kuitenkin niin että "säästämisharrastukset" eivät siitä kärsi.

Täten on muodostunut suomalaisten keskuudessa kolme ryhmää, jotka erillisissä taloudellisissa, y. m. oloissa eläen ovat hieman erilaisia, muissa suhteissa paitsi rikastumisessa. Tšekäläiset olot tosin lähentävät näitä ryhmiä yhä lähemmäksi toisiaan ja ennen pitkää ne sulautunevatkin yhteen, mutta vielä se ei ole lopullisesti tapahtunut.

Työn "puskemisen" ohella ja rikastumista odotellessa kulutetaan joutoaika niin hupaisesti kuin suinkin. Kuulutaan seurakuntiin, raittius- ja nuorisoseuroihin, y. m. Seurakunnissa "määräavin" osa ei suinkaan käy sielun autuuden tähden — siitä kyllä kerkiää pitämään huolta sittenkin kun on rikastuttu ja näkee millekkä kannalle asiat kallistuvat — vaan pelkästään "bisnes-" ja huvisyistä. Samoin raittius- ja nuorisoseuroissakin. Kun sittemmin syntyy sosialistinen liike, niin otetaan aluksi sekin samalta kannalta, monet pitäen sosialistiosastoja vain käymälöinä.

Hieman historiikkia

Jo toistakymmentä vuotta sitten jotkut "hurjapäät" puhuivat sosialismista New Yorkin puolella, mutta silloin ei vielä tahtonut liike ottaa elääkseen. Vasta vuosina 1902—3, "uudemmat aatteet" alkoivat

saada huomattavassa määrässä jalansijaa. Lännessä näytteli huomattavaa osaa "kurikkalainen ihanesosialismi" — Malkosaarioppi — ulottuen sen vaikutus aina äärimmäiseen itään saakka. Keski-valtioissa perustettu "Amerikan Suomalainen Työväenliitto," ja Idässä "Imatraliitto," joka valtasi suurimman osan Keski-valtioitakin, ohjailivat suomalaista työväenliikettä pääasiassa "kansallishengellä" kirkastamiseksi.

Työväenyhdistyksiä perustettiin vuosina 1902—1905 etupäässä kaupunkeihin, joihin oli tullut jo Suomessa sikäläisessä työväenliikkeessä mukana olleita tovereita. Vasta vuosina 1905—1907 ryhdyttiin perustamaan huomattavammissa määrässä työväenyhdistyksiä kaivantoseuduille. — Perustajina olivat pääasiassa käsityöläiset. Hengeltään yhdistykset olivat pikemmin "sivistys- ja huvitteluseuroja" kuin työväenjärjestöjä. Kuinka sinä aikana niitä työväenyhdistyksiä perustettiin ja minkälainen niissä oli henki, siitä antaa sopivan kuvan Milwaukeeen suomal. työväenyhdistyksen perustaminen, — sivumennen sanoen, tämä yhdistys oli aikanaan huomattavampia ja radikaalisimpia Am. suomalaisessa työväenliikkeessä —. Milwaukeeen joidenkin suomalaisten "herra" insinöörin päässä oli syntynyt ajatus perustaa "työväenyhdistys" Milwaukeeen suomalaisten keskuuteen. Eräs heistä esitti asian muutamille työläisille. Asiata pohdittiin vahvasti ja vakavasti "herra" insinööriin vierasvaraisen pöydän ääressä. Hänen meininkinään oli perustaa koko maata käsittävä "työläisten sivistysliitto" isänmaallisessa hengessä, joka tarjoaisi jäsenilleen ammattiopetusta ja "yleishyödyllisiä tietoja", sekä — huveja. Kun työläiset esittivät perustettavaksi

työväenyhdistyksen sosialistiseen henkeen ja kiinteästi pysyivät esi-tyksessään, niin katosi sovinnollisuus työläisten ja herraskaisten väliltä ja — sen mukaan herra insinööri vierasvaraisen pöydän tarjouksetkin. Sitten perustettiin sosialistinen yhdistys ja kun oltiin niin julki jumalattomia, että hyväksyttiin sen ohjelmaksi sosialidemokratian periaatteet ja vieläpä päätettiin sen mukaisesti toimiakin, niin silloin herraskaiset heitä kannattavine työläisineen vetäytyivät kokonaan syrjään. Yhdistys yhtyi "Imatraliittoon". Tähän tapaan, ja ehkä vieläkin sekavammilla aineksilla, joskus raittiusseuralaisten ja synodalaisten kanssa yhdessä, perustettiin työväenyhdistyksiä muuallakin. Ainoastaan parissa kolmessa paikassa perustettiin suoraan sosialistiosasto, joka yhtyi suoraan sosialistipuolueeseen. Yleensä kaikkien sinä aikana (v. 1902—1904) toimivien suomalaisten työväenyhdistysten toiminta, joitakin harvoja poikkeuksia lukuunottamatta, kohdistui pääasiassa jäseniensä huvittamiseen, välittämättä juuri nimeksikään maan sosialistipuolueesta ja sen toiminnasta.

Kun "Imatraliitto" ja "Amerikan Suomal. työväenliitto" alkoivat kilpailla keskenään ja yhä enemmän muitakin tärkeitä kysymyksiä ilmaantui, niin kehoitettiin kaikkia suom. työväenyhdistyksiä lähettämään edustajan yhteiseen kokoukseen Clevelandiin, Ohiossa, jossa sovittaisiin riitaisuudet ja jos mahdollista yhdistettäisiin molemmat liitot yhdeksi koko maata käsittäväksi järjestöksi. Kokous, jossa oli 13 edustajaa pidettiin marraskuulla 1904. Mutta kokouksessa esiintyi jo "uusi suunta" Milwaukeeen, Minneapolisin, Clevelandin, Chicagon ja Fitchburgin yhdistyksien edustajien ajamana. He esitti-

vät kokonaan erottavaksi näistä kansallisuuskysymyksillä "runnaavista" liitoista ja yhdyttäväksi suoraan sosialistipuolueeseen. Monien pitkien väittelyiden jälkeen, niin "Imatran" kuin "Am. suom. työväenliitonkin" pää-toimitsijoiden ankarasti vastustaessa hyväksyttiin sosialistipuolueeseen yhtymisperiaate; ja päätettiin kehoittaa kaikkia Amer. suomal. työväenyhdistyksiä eroamaan "liitoista" ja yhtymään suoraan sosialistipuolueeseen. Lopullisista keinoista, millä tavalla yhtyminen on tapahtuva, ei kokous päässyt yksimielisyyteen.*) Clevelandin edust.kokous muodostui siten käännekohtaksi Amerikan suom. sosialistisessa liikkeessä; joskus on väärin selitetty Hibbingin edustajakokousta sellaiseksi käännekohtaksi.

Sen jälkeen yhtyivät työväenyhdistykset, joko yksitellen tai valtioliiton tapaisina ryhminä sosialistipuolueeseen. Tällä ajalla kypsytettiin se puolueeseen yhtymismuoto, jonka sitten Hibbingin kokous (kesällä v. 1906) lopullisesti vahvisti perustamalla kiinteän S. S. järjestön. Ja että kokous tällä toimenpiteellään osui oikeaan, todistaa m. m. sekin, että sen jälkeen miltei kaikki "vieraskieliset" toverit tässä maassa ovat ottaneet esikuvaksi S. S. järjestön ja yhtyneet yleispuolueeseen samanlaisen oman järjestönsä välityksellä. Samassa kokouksessa järjestettiin myös järjestömmen agitationityö, puolueleh- tien toiminta, y. m. m. toimet koko maata käsittäväksi. Niinikään päätettiin suhtautumisesta taloudelli-

*) Kokouksessa mukana ollut sosialistipuolueen edustaja selitti, että suomalaiset eivät voi puolueeseen yhtyä kansallislittojensa välityksellä, vaan ainoastaan suoraan osastoina yhtymällä, tai sitten perustamalla itseksinkin valtiossa valtiojärjestön ja sen välityksellä suorittamalla yhtymisen puolueeseen.

siin järjestöihin, raittiusliikkeeseen, osuustoimintaan, y. m. nähden. Näitä päätöksiä on joskus sanottu "pintapuolisiksi", eikä aivan suotta. Mutta on muistettava, että järjestömme oli silloin vasta kehittymistilassaan. Periaatteet olivat sangen sekavat ja menettelytavat lienevät olleet vieläkin sekavammat. Kaikenlaiset sivuseikat ja "ylentävät periaatteet" näyttelivät monta kertaa paljoo tärkeämpää osaa kuin puolueperiaatteet. Varsinkin "siiveksysymys" oli silloin tärkeä. Niimpä esim. Chicagon osastossa pantiin kerrankin ankara vastalause sen johdosta, kun Michiganin suomalaisille alueille oli valittu agitaattoriksi, 40 doll. kuukausipalkalla, toveri, jolla oli chicagolaisille — velkoja. Kun sama toveri sai velkansa maksetuksi, niin chicagolaiset, vuotta myöhemmin, esittelivät häntä yleispuolueen kustantamaksi yleisorganiseeraajaksi. Samassa osastossa oli tapahtunut toinenkin kuvaava tapaus. Osasto oli julistanut haettavaksi "stipentin" Hancockin agitaattorikursseille. Mutta kun sen ainoana hakijana oli velkainen, ja muutoinkin "epämielelinen" toveri, niin "stipentti" peruutettiin. Eikä ainoastaan Chicagon, vaan monien muidenkin osastojen keskuudessa oli vallalla sellainen käsitys, että esim. velkainen henkilö — puhumattakaan avio-pumppaleistaan eronneista — ei voi olla kunnollinen sosialisti. Sinä aikana olivatkin kaikenlaiset "personapyykit" tärkeimpiä kysymyksiä.

Hibbingin kokouksen jälkeen ovat sosialismin periaatteet alkaneet vähitellen selvitä yhä enemmän järjestöjemme jäsenille ja niin Hancockin kuin Duluthinkin edustajakokoukset ovat niistä antaneet yhä selventävämpiä lausuntoja, samalla entistä tarkemmin ja selväpiirteisemmin määritellen menette-

lytapoja, siten ne ovat ohjanneet järjestömme toimintaa "selvemmillevesille". Järjestömme onkin laajentunut jo mahtavaksi liikkeeksi. Käsiyöläisten keskuudesta on sosialistinen liike levinnyt tehdastyöläisten keskuuteen, onpa samalla vallannut kaivanto- ja metsätyöläisetkin ja viime vuosina löytäen jo muokkautunutta maaperää "farmarienkin" joukossa*). Onpa joukkoomme tullut, ikäänkuin maustimiksi, "akateemisesti" sivistyneitäkin. Jäsenmäärän kasvaessa on toiminta-alueetkin laajentuneet sangen suuriksi. Täten järjestömme ja sen toiminnan kaikin puolin laajetessa on jo osaksi päästy persoonariidoista suurempiin kysymyksiin, joiden joukossa aina silloin tällöin on periaate- ja menettelytapakysymyksiä.

Järjestömme sisäinen elämä

Mutta, tämä järjestömme nopea kasvaminen on sittekin enemmän ulkonaista kuin sisäistä. Järjestömme jäsenmäärä on kyllä suuri, mutta jäsenistön tietomäärä on sangen heikko. Suurin osa jäsenistä ei ole vielä selvillä sosialismin periaatteista. Heitä "intresseeraa" paljoo enemmän muut seikat kuin varsinaiset puolueasiat. Sen havaitsee helposti osastojen kokouksissa. Niissä käsitellään kaikenlaisia pikku-asioita, kuten esim. "nuppineulojen ostamisia" käsityöseuroille, ym. hyvin "perinpohjaisesti", jota vastoin, kun tulee joku suurempi kysymys, joko teoreettista tai taktillista laatua, niin silloin loppuu "suu-kopu". Asia annetaan joko valiokunnan huostaan tai päätetään

*) Farmareita en ole ottanut tässä kirjoituksessa lähemmin puheeksi siitä syystä, kun he vasta viimeaikoina ovat alkaneet järjestystä ja siten eivät ole voineet järjestömme toimintaan vaikuttaa juuri nimeksikään.

siitä äänestämällä siksi vähäisen keskustelun jälkeen, että monetaakaan kokouksen jäsenistä eivät ole päässeet selville edes mistä on ollut kysymyksiä. Näin menetellään — kun pitäisi menetellä aivan päinvastoin, päättämällä pikkuasioista joko keskustelematta, tai ainakin mahdollisimman vähän keskustelun jälkeen, ja suurista asioista vasta navakasti keskusteltua — vaan sentähden, että suurimmalla osalla jäsenistöä ei ole sitä tietomäärää, jota suurempien kysymysten käsittely edellyttää. Sama ilmiö on huomattavissa myös toimikuntien ja virkailijoiden valinnassa. Tärkeimmät toimet täytyy antaa joko niille samoille harvoille henkilöille, joilla on tietoja, ja siten väsyttää heidät ylenmääräisillä ponnistuksilla, tai sitten valita toimiin henkilöitä, joiden toiminnasta tärkeissä tehtävissä on enemmän vahinkoa kuin hyötyä. Samaten osastojen toiminta, itsetiedottoman jäsenistön vaikuttamana suuntautuu enemmän sivutehtäviin kuin pääasioihin. Osastojemme keskuudessa ovat kaikenlaiset "seurat", kuten näytelmä-, voimistelu-, laulu-, soitto-, y. m. s. seurat ja niiden mukana "talokysymykset" paljon tärkeämmät, kuin esim. agitatsionityö, puoluelehtien ja kirjallisuuden levittäminen, puhe- ja luentotilaisuudet, puhuja- ja keskusteluseurat, englanninkielen opiskelu, ja muut tämänlaiset tehtävät. Tällä en suinkaan tarkota sitä, että näytelmäym. seurojen toiminta olisi tarpeetonta ja hyödytöntä — kyllä niillä merkityksensä on niilläkin — vaan ainoastaan sitä, että agitatsioni- y. m. s. työ pitäisi asettaa ensi sijalle ja ne monet "seurat" ja niiden toiminta vasta toiselle tilalle.

Puhuja- ja luentovoimat niinkään ovat keskuudessamme sangen heikot. Järjestössämme, jon-

ka jäsenmäärä on yli 10,000, on kunnollisia puhujia tuskin kymmentä enempiä, puhujan työtä tekemässä ei ole sitäkään. Tähän puhujain vähyyteen on suureksi osaksi vaikuttanut järjestömme nurinkurinen kanta puhujain paikkauskysymyksessä. Kun ammattiy. m. töissä useinkin saa paremman toimeentulon kuin puhujan työssä, niin ei voi syntyä erikoista yritteliäisyyttä ja harrastusta, jota puhujaksi kehittyminen epäilemättä vaatii. Sentähden on pitänyt usein turvautua kovin epäilyttäviin puhujavoimiin. Sellainen ei kai liene edullista järjestömme sisäiselle kehitykselle. Puhujain kasvattamiselle, lukuunottamatta Työväenopistoa, ei ole järjestössämme kylliksi suurta huomiota annettu. Ei ole näet viime vuosina edes paikallista puhujatarvetta yritetty vähentää agitaattorikursseilla ja järjestelmällisellä puhujascurojen toiminnalla. Työväen-opisto on ollut ainoa paikka, jossa on toimitsijoita leivottu, mutta sangen vähä sieltäkään on puhujia tullut. Ehkäpä toiset edullisemmat toimet ovat siellä kehittyneet voimat käyttäneet.

Työväen-Opisto

Kun tuli puhe Työväenopistosta, niin sanonpa sanan siitakin. Tähän astisista tuloksista päättäen, näyttää siltä kuin Opisto ei olisi pystynyt kunnollisesti tarkotustaan täyttämään. Toivoa kuitenkin sopii, että senjälkeen kuin viimeinen edustajakokous Opiston asioita järjesteli, tuottaa Opisto vastaisuudessa myös parempia tuloksiakin. On ilmeistä, että Opistolla on teoreettinen opiskelu tapahtunut käytännöllisen harjottelun kustannuksella; mielestäni niiden pitäisi olla suhteellisia. Suurin osa oppilaista ei ole ennen Opistolle menoaan tutustunut sosialismin peruskirjallisuuteen, pu-

humattakaan muusta tietokirjallisuudesta. Kun vielä ottaa huomioon sen vaikutuksen, jonka tekee raskaasta työstä opistosaliin siirtyminen, niin käsittää, että opetuksen pitäisi olla mahdollisimman havainnollista ja käytännöllistä harjoittelua kysyvää; joskaan ei ole unhoettava teoreettistakaan opetusta. On paljon edullisempaa saada oppilaat perusteellisesti ymmärtämään pienemmän tietomäärän, kuin että heille ahdetaan niin pitkä oppimäärä, jota he eivät ehdi kunnollisesti oppimaan eivätkä voi sitä kokonaan sulattaa. Saadaksean oppilaat opetusta ymmärtämään ja asioita oikein käsittämään täytyy esittäjällä olla "oikea henki". Ikävä kyllä opistolla ei ole vallinnut aivan oikea "henki", koskapa, varmaankin pätevien syiden pakottamana, monet viimeisen edustajakouksen edustajat joutuivat, jotkut ankarastikin, arvostelevaan Opistoa liian teoreettiseeravasta hengestä ja "tussarihengen" kasvattamisesta, joita syytöksiä, miltei kokonaisuudessaan läsnäoleva opettajakunta, valitettavasti ei torjunut kylliksi vakuuttavalla tavalla. Siitä kai johtuneena monet oppilaista Opistolta päästyään katselevat muita ihmisiä "yliolkansa", kaiketi ajatellen että he ovat jo "täydellisiä" luokkataistelijoita. Sellainen on mielestäni "vääriä henkeä". Tähän lienee osaltaan vaikuttanut se yksipuolisuus, joka on ilmennyt opettajavaimien valinnassa. Olisi ehkä sukeutunut hyödyllistä vuorovaikutusta, jos varsinaisten opettajien joukossa olisi ollut "kansanmiehiäkin" eli n. s. "itseoppineita". Arvatenkin niitä ei ole ollut saata- vissa.

Sanomalehdet

Samanlainen puute on meillä kunnollisista sanomalehtimiehistäkin. Lehtiemme lukumäärä on no-

peasti kasvanut ja niiden suuruus vieläkin nopeammin laajentunut. Ne kysyvät jo suurta ja monipuolistaa työvoimaa. Järjestömme ei ole pystynyt sitä tarpeellisessa määrässä kasvattamaan. Senpätähden on usein pitänyt ottaa toimittajia suoraan porvarilehdistä, tai liian vähä aikaa niistä poissa olleita. Toisissa tapauksissa on täytynyt turvautua porvarillisen sivistyksen kasvattamiin ja meihin enemmän muodollisesti liittyneihin voimiin. Tästä on seurannut kaikenlaisia rettelöitä ja jupakcoimisia, ja niiden johdosta taas kovin usein uusiintuvia "eroamisia". Lehdistämme ovat toimittajat vaihtuneet siksi tiheään, että niiden sisältö ei ole ehtinyt vakiintumaan enemmän sille kuin tällekkään kannalle. Kun sanomalehtemme, joidenka kautta parhaiten vaikutetaan järjestömme jäseniin, ovat olleet sellaisia "tuulen puntareina", kuten esim. kaikille tunnetuissa "saboteesi jutuissa", niin eivät ne ole vaikuttaneet järjestömme sisäisen voiman — itse-tietoisuuden — kehittymiseen täysin tyydyttävällä tavalla.*) Samalla kuitenkin myönnettäköön, että lehtemme ovat vaikuttaneet asiallemme enemmän hyödyllisesti kuin

*) Raivaaja tosin on ollut jonkunverran poikkeuksena tässä "tuulenpuntaroinimisessa", omaten m. m. "saboteesijupakassa" alusta alkaen selvän saboteesia hylkäävän kannan, jolla kannalla se myös on horjumatta pysynyt ja on sillä vaikuttanut, ei ainoastaan omalla levenemisalueellaan, Itäpiirissä, vaan yli koko järjestömmekin "ilmaa puhdistavasti", siten tavallaan pelastaen järjestömme pitemmältä sotkeutumasta "saboteesi oppeihin". Sitävastoin on Raivaajakin jauhanut "himp'hampua" taloudellisten järjestöjen toiminnasta, antamalla mm. I. W. W. liiton toiminnasta — Lawrence'n lakon aikana ja miltei jatkuvasti sen jälkeenkin — paljon merkittävämpiä kuvia, kuin mitä ne todellisuudessa olisivat ansainneet.

vahingollisesti, vaikka meidän täytyykin samalla kertaa muistaa, että hyödyllisyydellä ja hyödyllisyydellä on sentään eroa. Toisin sanoen, jos järjestömme olisi pystynyt antamaan lehdillemme riittävästi päteviä voimia ja niitä olisi lehdis-sämme käytetty, niin silloin ei olisi tarvittu turvautua kaikenlaisiin "tussarivoimiin" ja kärsiä niiden tuottamaa sekaannusta järjestös-sämme; siitä kai olisi ollut vieläkin suurempi hyöty järjestöllemme.

Toimeenpaneva komitea

Vielä joku sana toimeenpanevastakomiteastakin. Järjestössämme, edustajakokousten väliajoilla, on ylin toimeenpanovalta, lukuunottamatta yleisäänestystä, Toimeenpanevalla komitealla. Viimeisessä edustajakokouksessa vielä T:komitean toimintavaltaa tuntuvasti laajennettiin. Järjestömme, ja varsinkin T:komitean, keskuudessa on vallalla sellainen käsitys, että T:komitea ja sen sihteerivirasto on vaan jonkunmoinen "kauppamies", joka välittää veromerkit ja kirjevaihdon yleispuolueemme ja järjestömme välillä. Tällaisen käsityksen omatessaan, on T:komitea vetäytynyt syrjään järjestömme yleisluontoisemmista asioista, tyytyen suorittamaan "kauppamiehen" tehtäviä. Jos se joskus on sitte tarttunut muihin asioihin, niin on niiksi "sattunut" lapsen-eläkejuttuja, y. m. s. Mutta, kuinka järjestömme päätöksiä eri paikoissa noudatetaan, kuinka agitatsionityötä tehdään, kuinka puoluelehdet, y. m. puolueorganit tehtävänsä täyttävät, ja muista tämänluontoisista

asioista T:komitea ei ole huolehtinut; eipä edes kunnollisesti useampien pyyntöjen ja kehotuksien jälkeenkään. Järjestömme sisällä olisi, todennäköisesti, voinut, esim. piirijärjestöjen nimellä, "runnata" kolme toisillensa vastakkaisilla periaatteilla varustettua järjestöä, eikä T:komitea kai olisi sanottaviin toimenpiteisiin ryhtynyt. T:komitea niin ikään ei ole katsonut velvollisuudekseen välittää jonkun piirijärjestön tai muun puolueorganin saavuttamia kokemuksia, joskus tärkeissäkkin asioissa, toisille piirijärjestöille. Siksipä on jouduttu, useinkin samanluontoisissa asioissa, tekemään samat kompastukset joka piirissä, ennenkuin on opittu tarkotustaan vastaavasti toimimaan. Kun T:komitea näin vetäytyy syrjään, todellisuudessa sille kuuluvista tehtävistä, niin jää järjestömme eri-osien yhdyssiteeksi vaan sanomalehdet. Ne eivät kuitenkaan voi sitä tehtävää kunnollisesti täyttää, kun niillä ei ole tilaisuutta tutustua yksityiskohtaisesti järjestöjen asioiden eripuoliin, eikä se niille kuulukaan. Mutta, järjestössämmehan ei useinkaan anneta suurtakaan arvoa asioiden todelliselle tutkimiselle, lyödäänpäähän vaan — osaston leima asian alle ja silloin on tullut sen asian pätevyys todistettua. T:komiteaan tämänlaisesta toimiensa täyttämisestä on seurauksena hajanaisuus järjestömme keskuudessa. Jollei aikanaan korjata tätä epäkohtaa järjestössämme, niin puoluekuri, jolla on niin suuri merkitys järjestetyssä luokkataistelussa, menettää arvonsa ja holtittomuus pääsee yhä määrävämmäksi. (Jatk.)